

KOULUKULJETUS- PERIAATTEET

Esi- ja perusopetus

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta 20.12.2023

Kotkan Kaupunki / opetustoimen vastuualue

Postiosoite

PL 205

48101 Kotka

Käyntiosoite

Laivurinkatu 4
48100 KOTKA

Sähköposti: opetustoimi@kotka.fi

Internet: www.kotka.fi ->koulumatkat

Sisällys

KOULUKULJETUSOPAS	1
KOULUMATKOJEN JÄRJESTÄMISPERIAATTEET	2
Ensisijainen kotiosoite	3
Tilapäinen osoite.....	3
Esiopetus - koulumatka yli 3 km	3
Toissijainen koulupaikka	4
Koulutuksen järjestäjän osoittama lähikoulu	4
Kotka Svenska Samskola	4
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta	5
TET-harjoittelujaksot.....	5
Lyhytaikainen kuljetustarve	6
KOULUMATKAN PITUUS JA OMAVASTUUMATKA	6
KOULUMATKAAN KÄYTETTY AIKA	8
KOULUKULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET	8
Koulumatkan pituus.....	9
Koulumatka 3 km - 5 km	9
Koulumatkan rasittavuus	9
Koulumatkan vaarallisuus	10
Kuljetusedun voimassa oloaika.....	11
Kuljetusedun hakeminen	11
Haku- ja käsittelyaika	11
Henkilöliikenneyksikkö.....	12
OHJEITA.....	13
Koulukuljetusvastuun siirtäminen huoltajalle	13
Oppilaan tehtävät	13
Yhteystiedot	14

KOULUKULJETUSOPAS

Perusopetuslain 32:ssä määritellään ehdot, joiden täytyessä kaupunki on velvollinen järjestämään oppilaille koulukuljetuksen.

*Perusopetuslain 32 §:n mukaan, jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on **viittä kilometriä pitempi**, oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen.*

Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen.

Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. [\(13.7.2018/542\)](#)

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaille ei ole perusopetuslain mukaan oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen, mutta talousarviokäsittelyn yhteydessä varatun määrärahan perusteella Kotkan kaupunki järjestää maksuttoman koulukuljetuksen myös kunnan kouluissa opiskeleville perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaille. Maksuton koulukuljetus järjestetään samoin periaattein kuin perusopetuksen oppilaiden maksuttomat koulukuljetukset. Jatkossa tässä oppaassa olevilla viittauksilla perusopetuksen oppilaisiin tarkoitetaan myös perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaita.

Tämä koulukuljetusopas sisältää ne periaatteet, joiden mukaan maksutonta koulukuljetusta anotaan, myönnetään ja järjestetään. Opas on päivitetty joulukuussa 2023 ja se tulee voimaan vuoden 2024 alusta lukien.

Kunnan tulee tarkistaa koulukuljetusperiaatteet riittävän usein, jotta oppilaiden oikeusturvan kannalta yhdenvertainen kohtelu turvataan.

Pääperiaatteena koulukuljetusten järjestämisessä on turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus.

Opetustoimen vastuualueen tukipalveluiden suunnittelija myöntää koululaisille oikeuden maksuttomaan koulukuljetukseen sekä kuljetusta ja saattamista varten maksettavaan avustukseen sekä maksuttomaan majoitukseen (Opetustoimen vastuualueen toimintasääntö 25.8.2021 / 6 §). Varhaiskasvatuksen osalta oikeuden maksuttomaan esiopetuskuljetukseen myöntää varhaiskasvatuksen aluepäällikkö.

Mikäli perusopetuslain 32 §:n määrittämät koulukuljetusten myöntämisperusteet eivät täyty, ovat huoltajat itse velvollisia huolehtimaan lapsensa koulumatkojen järjestelyistä ja kustannuksista.

KOULUMATKOJEN JÄRJESTÄMISPERIAATTEET

Koulumatkalla tarkoitetaan matkaa oppilaan vakinaisesta, digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmään **merkitystä osoitteesta** lähikouluun. Koulukuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun tai esiopetuspaikan väliselle koulumatkalle.

Koulutuksen järjestäjä osoittaa oppilaalle lähikoulun pääsääntöisesti seuraavissa tilanteissa: esiopetukseen tulo, ensimmäiselle luokalle tulo, yläkouluun siirtyminen, kotiosoitteen muuttuminen. Erityisen tuen oppilaille lähikoulu osoitetaan erityisen tuen päätöksen yhteydessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaille koulukuljetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan asuinsoitetta lähinnä olevaan perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestävään kouluun. Jos oppilaalle osoitetaan opetustoimen aloitteesta valmistavan opetuksen oppilaspaikka muusta kuin oppilaan asuinsoitetta lähinnä olevasta perusopetuksen valmistavaa opetusta järjestävästä koulusta, järjestetään maksuton koulukuljetus sinne. Jos oppilas tai hänen huoltajansa omasta aloitteestaan tai toiveestaan hakeutuu muuhun, kuin asuinsoitetta lähinnä olevaan perusopetuksen valmistavaa opetusta järjestävään kouluun, suhtaudutaan tähän samoin kuin perusopetuksen oppilaan hakeutumiseen ns. toissijaiseen kouluun, eikä maksutonta koulukuljetusta myönnetä.

Maksuton koulukuljetus järjestetään ensisijaisesti julkista liikennettä käyttäen ja toissijaisesti erilliskuljetuksena.

Ensisijainen kotiosoite

Maksuton koulukuljetus myönnetään oppilaan ensisijaisen (digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmään merkityn) kotiosoitteen ja lähikoulun väliselle matkalle. Lapsen asuessa kahden eri huoltajan luona, kunta on velvollinen järjestämään lapsen koulukuljetuksen vain digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmään merkittyyn vakinaiseen osoitteeseen. (KHO 2006:10).

Tilapäinen osoite

Harkinnanvarainen maksuton koulukuljetus voidaan väliaikaisesti myöntää hakemuksesta tilapäiseen osoitteeseen Kotkan kaupungin sisällä. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi muutto tulipalon tai vesivahingon vuoksi. Kuljetus järjestetään ensisijaisesti julkista liikennettä käyttäen.

Lastensuojelulain perusteella kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen maksuton koulukuljetus järjestetään hakemuksen perusteella sijaiskodista enintään kolmen kuukauden ajaksi Kotkan kaupungin alueella. Kuljetus järjestetään ensisijaisesti julkista liikennettä käyttäen. Lastensuojelulain perusteella kodin ulkopuolelle toisen kunnan alueelle sijoitetulle lapselle ei myönnetä maksutonta koulukuljetusta 1.1.2024 lukien.

Lastensuojelulain perusteella kodin ulkopuolelle sijoitettujen oppilaiden osalta lähikoulu voidaan tarvittaessa määrittellä uudelleen sijaiskodin mukaisen asuinosoitteen mukaiseksi, vaikka osoite ei olisi digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmään merkitty osoite.

Kuntaan muuttavalle oppilaalle, jolle edellinen opetuksen järjestäjä on tehnyt erityisen tuen päätöksen, voidaan lyhytaikainen, harkinnanvarainen maksuton koulukuljetus myöntää huoltajan hakemuksesta asuinosoitteen mukaisesta lähikoulusta poikkeavaan kouluun, jos oppilaan koulupaikka on valikoitunut erityisopetuksen suunnittelijan arvion perusteella ja maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisen ehdot muutoin täyttyvät. Tällöin maksuton koulukuljetus myönnetään erityisopetuspäätösprosessin keston ajaksi. Kuljetus järjestetään ensisijaisesti julkista liikennettä käyttäen. Erityisopetuspäätöksen teon jälkeen asia käsitellään uudelleen.

Esiopetus - koulumatka yli 3 km

Koulumatkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa. Esiopetuksen oppilaan (perusopetuslaki 26 a§) koulumatka lasketaan digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmään merkitystä vakinaisesta osoitteesta lähimpään esiopetuspaikkaan. Kotkan kaupungin esiopetuksen oppilaille myönnetään koulukuljetusetu ensisijaisesta kotiosoitteesta lähimpään esiopetuspaikkaan, mikäli oppilaan koulumatka on yli 3 km. Mikäli kunta määrää esiopetuspaikan muuhun kuin

lähimpään esiopetuspaikkaan maksuton koulukuljetus myönnetään, mikäli matka on yli kolme kilometriä. (Kotkan hyvinvointilautakunta 27.10.2020.)

Esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä. Kuljetus järjestetään ilman omavastuumatkaa (s. 5).

Esiopetuksen ja ruotsinkielisen esiopetuksen maksutonta koulukuljetusta haetaan varhaiskasvatuksen aluepäälliköiltä Hakemuksella maksuttoman esiopetuskuljetukseen. Hakemus ja lisätietoja löytyy Kotkan kaupungin internet-sivuilta osoitteesta

<https://www.kotka.fi/kasvatus-ja-koulutus/esiopetus/asiointi/esiopetuskuljetukset/>

Kts. Perusopetuslaki 32 § s. 1., Koulumatka yli 3–5 km s. 7.

Toissijainen koulupaikka

Jos oppilaalle on myönnetty huoltajan hakemuksesta koulunkäyntioikeus muuhun kuin perusopetuslain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lähikouluun (toissijainen koulupaikka) kuljetuksia ei järjestä eikä korvata.

Toissijaiseen kouluun oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asetetaan, että huoltaja vastaa oppilaan koulumatkan järjestelyistä ja kustannuksista.

Koulutuksen järjestäjän osoittama lähikoulu

Jos erityisen tuen oppilas tai jonkun muun koulunkäynnin onnistumisen kannalta määräytyvän erityisjärjestelyn takia oppilaalle on osoitettu koulunkäyntipaikaksi tietty koulu (koulutuksen järjestäjän osoittama lähikoulu), koulukuljetusperusteet ovat samat kuin asuinosoitteen mukaista lähikouluun käyvillä.

Erityisen tuen päätös ei automaattisesti takaa maksutonta koulukuljetusta. Erityisen tuen oppilaiden maksuton koulukuljetus järjestetään ensisijaisesti yleisellä liikennevälineellä.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilas on myös esiopetusta suorittaessaan oikeutettu koulukuljetukseen samojen periaatteiden mukaan kuin perusopetuksen oppilaat.

Erityisen tuen piiriin kuuluvan oppilaan maksuton koulukuljetuspäätös voidaan myöntää monivuotiseksi seuraavaan erityisen tuen päätöksen tarkistamiseen asti.

Kotka Svenska Samskola

Kotka Svenska Samskola on lähikoulu kotkalaisille oppivelvollisille, joiden äidinkieli on ruotsi. Koulu määrittellään oppilaan lähikouluksi myös siinä tapauksessa, että oppilas

pystyy opiskelemaan sekä suomen että ruotsin kielellä ja huoltaja valitsee ruotsinkielisen koulun oppilaan kouluksi (perusopetuslain (628/1998) 10 §:n 3 momentti). Kotka Svenska Samskola määrittellään lähikouluksi lisäksi niille oppilaille, jotka ovat aloittaneet koulunkäynnin ruotsin kielellä jossakin muualla.

Yllä olevia periaatteita sovelletaan myös esiopetuksessa olevien lasten osalta.

Oppilaskuljetusten järjestämisessä ja kuljetuskorvausten määrittelyssä noudatetaan kaupungin käyttämiä perusteita ja periaatteita. Ruotsinkielisessä esiopetuksessa olevan ja perusopetuksen oppilaan oikeus kuljetuksiin määräytyy perusopetuslain 32 §:n ja kaupungin kuljetusperiaatteiden mukaan.

Kts. Perusopetuslaki 32 § s. 1., Esiopetus s. 2., Koulumatka yli 3 km - 5 km s. 7.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain 48 §:n 4 momentin mukaan aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että niillä toimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuun, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta. Lain perusteluissa (HE 57/2003) on todettu, ettei kunnalla ole velvollisuutta erikseen järjestää koulukuljetusta iltapäivätoiminnasta.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan päättyessä oppilaiden koulukuljetukset järjestetään yhtenä yhteiskuljetuksena, joka lähtee iltapäivätoiminnan paikasta hieman ennen iltapäivätoiminnan loppua. Mikäli aikataulu ei sovi huoltajalle, hän vastaa itse oppilaan kuljetuksesta kotiin. Iltapäivätoimintaan osallistuva oppilas voi saada joko maksuttoman koulukuljetuksen koulusta iltapäivätoiminnan paikkaan, jos oppilas osallistuu iltapäivätoimintaan muualla kuin omalla koulullaan, tai iltapäivätoiminnasta kotiin, jos oppilas osallistuu iltapäivätoimintaan omalla koulullaan. Maksutonta koulukuljetusta ei myönnetä pelkästään iltapäivätoimintaan osallistumisen vuoksi, jos maksuttoman koulukuljetuksen ehdot eivät muutoin täyty.

Kymenlaakson hyvinvointialueen erityishuoltolain ja/tai vammaispalvelulain perusteella järjestämään ryhmämuotoiseen aamu- ja/tai iltapäivähoitoon osallistuvalla oppilaalle voidaan hakemuksesta myöntää koulukuljetus aamuhoidosta kouluun ja/tai koulusta iltapäivähoitoon. Tällöin kodin ja aamuhoidon ja/tai iltapäivähoidon väliset matkat eivät kuulu koulukuljetuksen piiriin.

TET-harjoittelujaksot

Työelämän tutustumisjakso on osa opetusta. Oikeus maksuttomaan koulumatkaetuuteen säilyy TET-jakson ajan kodin ja TET-paikan välisellä matkalla koulun lukujärjestyksen mukaisesti.

Koulukuljetusta ei järjestetä, mikäli TET-harjoittelu suoritetaan toisella paikkakunnalla tai lukujärjestyksen mukaisen kouluajan ulkopuolella. Lähtökohtana on, että TET-jakso (6 h) sijoittuu klo 8–16 väliselle ajalle.

Oppilas saa käyttöönsä määräaikaisen Waltti-koululaiskortin TET-jakson ajaksi koulusta, mikäli matka TET-paikkaan on yli 5 km. Näistä kuljetuksista ei tehdä erillisiä viranhaltijapäätöksiä. Koulut huolehtivat TET-jaksojen Waltti-korttien jakamisesta oppilaille.

Lyhytaikainen kuljetustarve

Tapaturman tai pitkäaikaisen sairauden sattuessa oppilaalle on mahdollista hakea määräaikaista koulukuljetusta.

- Lyhytaikaista kuljetustarvetta varten toimitetaan koulukuljetushakemus opetustoimen hallintoon (kirjaamoon kirjaamo@kotka.fi tai Laivurinkatu 4)
- Hakemuksen liitteeksi tulee toimittaa lääkärintodistus, jossa tarve perustellaan
- Lääkärintodistuksesta on kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.
- Lääkärintodistusta käytetään aina vain asiantuntija-apuna koulukuljetuksesta päätettäessä.

Koulutapaturman aiheuttaman loukkaantumisen takia kunta järjestää kuljetuksen, mikäli tarve on lääkärintodistuksessa todettu. Erillistä koulukuljetushakemusta ei tarvitse toimittaa. Lääkärintodistus toimitetaan opetustoimeen kuljetuksen järjestämistä varten.

Tapaturmien vuoksi tarvittavan koulukuljetushakemuksen käsittelyyn varataan kaksi arkipäivää siitä lukien, kun hakemus ja lääkärintodistus ovat saapuneet opetustoimen hallintoon. Koulukuljetusten järjestämiseen varataan kolme arkipäivää siitä lukien, kun kuljetuspäätös on saapunut henkilöliikenneyksikköön.

Opetustoimen hallinto ilmoittaa henkilöliikenneyksikölle lyhytaikaisen koulukuljetuksen myöntämisestä, jonka jälkeen huoltajalle ja koululle ilmoitetaan kuljetuksen aloittamispäivä.

KOULUMATKAN PITUUS JA OMAVASTUUMATKA

Perusopetuslaki 32 §.

Oppilaan **koulumatkan pituus** lasketaan Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmään merkitystä vakinaisesta osoitteesta lähikouluun. Matkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa. Matka mitataan oppilaan kotiosoitteen

mukaan kiinteistön osoitteen perusteella kiinteistön liittymästä tai tontin rajasta koulun tontin rajaan, kohtaan, josta oppilailla on pääsy koulun pihaan.

Koulumatka mitataan lyhintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa reittiä pitkin. Mikäli oppilas voi kulkea koulumatkansa vaihtoehtoisesti jalankulku-, kevyt-, asutokatua tai autoliikenteen käyttämää tietä pitkin, niin koulumatkaksi katsotaan lyhin reitti, jota pitkin koulumatka voidaan liikennesääntöjä noudattaen jalan kulkea.

Koulumatkan pituus mitataan Kotkan kaupungin paikkatietosovelluksen karttatoiminnolla. Koulumatkan pituus mitataan jokaiselle oppilaalle samalla tavalla.

Lain perusteella kunnan velvollisuus on myöntää maksuton koulukuljetus vain viisi kilometriä ylittävälle osalle. Poikkeuksia kilometrirajoista ei tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein.

Omvastuumatka

Maksuton koulukuljetus myönnetään ensisijaisesti julkisilla kulkuneuvoilla. Ensisijainen kuljetusmuoto perusopetuksen oppilaille on linja-auto.

Koulukuljetus ei tarkoita ovelta ovelle kuljetusta. Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta.

Omvastuumatkana oppilas veloitetaan kulkemaan omin neuvoin osan koulumatkasta linja-autopysäkillä tai taksireitin varteen, ellei koulumatkaan päivittäin käytetty aika ylity tai oppilaan terveydentila muuta vaadi tai ko. tieosuus ole todettu vaaralliseksi.

Lähtökohtana aina on, että koulukuljetuksessa olevan oppilaan on kuljettava itse kotoa kuljetusreitin pysäkillä ja samoin myös takaisin kotiin.

Kuljetusreitit ovat henkilöliikenneyksikön määrittelemiä. Huoltajat tai yksittäiset kuljettajat eivät voi tehdä muutoksia kuljetusreitteihin tai taksipysäkkien paikkaan.

Koulukuljetuksen sujuminen edellyttää, että oppilas on kuljetusreitin pysähtymispaikassa hyvissä ajoin ennen ilmoitettua kuljetusaikaa. Koulukuljetus ei voi jäädä odottamaan myöhässä olevaa oppilasta. Oppilas voi joutua koulumatkoillaan odottamaan kuljetusta kuljetusreitin varrella tai koululla.

Kuljetuksesta myöhästyneille ei järjestetä toista kuljetusta, vaan huoltajien vastuulla on järjestää myöhästyneen oppilaan kuljetus.

Huoltajan tulee huolehtia koulukuljetuksen perumisesta henkilöliikenneyksikön antaman ohjeistuksen mukaan, mikäli kuljetukselle ei ole tarvetta. Perumatta jätetyn tai aiheettoman kuljetuksen kustannukset voidaan periä huoltajalta.

Oppilaiden vanhemmat voivat halutessaan järjestää lastensa koulumatkat toisin, mikäli katsovat, ettei kaupungin tarjoama taso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin itse syntyvistä kustannuksista.

Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

KOULUMATKAAN KÄYTETTY AIKA

Päivittäiseen **koulumatkaan käytettävä aika** odotuksineen saa kestää enintään 2,5 tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Kuljetusten yhdistelyjen vuoksi oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamuin ja/tai iltapäivisin. Kuljetusreitit takia oppilas voi joutua myös olemaan koulukyydissä pitemmän aikaan kuin lyhyttä reittiä ajattaessa koulumatkoihin menisi aikaa.

Koulumatkaan käytettävän ajan laskemiseen käytetään mm. linja-autoliikenteen aikatauluja <http://www.kotkanaikataulut.fi/kotka/>. Omavastuumatkana oppilas veloitetaan kulkemaan osan matkasta.

Laskentaperusteena koulumatkaa kävellen käytetyn ajan mittaamiseen käytetään Kuntaliiton antamaa laskentaohjetta: 13 min / km. Mikäli oppilaan päivittäinen koulumatkoihin käytetty aika odotuksineen ylittää perusopetuslain 32 §:n asettaman rajan, tarkastellaan kuljetusjärjestelyt uudelleen.

Koulupäivän jälkeen kuljetusta odottavalle oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus valvottuun toimintaan tai tarjota tila esimerkiksi läksyjen tekemiseen. Päivittäiset odotusajat pyritään pitämään mahdollisimman lyhyinä.

KOULUKULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

- koulumatkan pituus (yli 5 km)
- koulumatkan rasittavuus ja vaikeus
- koulumatkan vaarallisuus

Koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Muita kuljetusmuotoja (tila-auto, taksi) käytetään toissijaisesti täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä tai erikoistapauksissa.

Saattoavustus voidaan myöntää vain oppilaalle, jolla on kuljetusoikeus. Mikäli koulumatkalla on kaupungin järjestämä kuljetus, ei tälle matkalle ole mahdollista saada saattoavustusta. Avustus maksetaan vain siltä matkan osalta, jolta oppilas on mukana kuljetuksessa. Suuruus on ensisijaisesti lähiliikenteen bussilipun hinta ja toissijaisesti voimassa oleva KELA:n oman auton käytöstä maksama korvaus.

Koulumatkan pituus

Koulumatkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa. Oppilaan koulumatka lasketaan digi- ja väestötietovirastoon merkitystä vakinaisesta osoitteesta lähikouluun. Lain perusteella kunnan velvollisuus on myöntää maksuton koulukuljetus vain viisi kilometriä ylittävälle osalle. Mikäli oppilaan koulumatkaan kuuluva enimmäisaika (2,5 h - 3 h) ylittyy huoltaja voi hakea oppilaalle koulukuljetusta erilliskuljetuksena ylittävälle ajalle opetustoimen hallinnosta.

Koulumatka 3 km - 5 km

Koulumatkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa. Oppilaan koulumatka lasketaan digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmään merkitystä vakinaisesta osoitteesta lähikouluun. Kotkan kaupungin esiopetuksen ja perusopetuksen 1.–2. luokan oppilaille myönnetään maksuton koulukuljetusetu ensisijaisesta kotiosoitteesta, mikäli oppilaan koulumatka on yli 3 km. (HYLA § 124 / 27.10.2020.)

Maksuton koulukuljetus myönnetään oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun vuoksi 3 km – 5 km matkalle myös perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaille, jotka ovat iältään 1. ja 2. vuosiluokan oppilaiden ikäisiä.

Maksuton koulukuljetus myönnetään ensisijaisesti julkisella liikennevälineellä (Waltti) ja toissijaisesti erilliskuljetuksena. Lisäksi otetaan huomioon seuraavat asiat: Oppilaan koulumatkan pituus ja omavastuumatka s. 5., Koulumatkaan käytetty aika s. 6.

Kts. Perusopetuslaki 32§ s. 1., Esiopetus s. 2., Kotka Svenska samskola s.3.

Koulumatkan rasittavuus

Kunta myöntää harkinnanvaraisen maksuttoman koulukuljetuksen, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava.

Mikäli koulukuljetusoikeutta haetaan koulumatkan rasittavuuden tai vaikeuden perusteella, tulee hakemukseen liittää asiantuntijalausunto. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija tapauksesta riippuen.

Opetuksen järjestäjä harkitsee em. tapauksissa kuljetustarpeen. Jokainen tapaus käsitellään erikseen ja lausuntoja käytetään apuna päätöksenteossa. Asiantuntijalausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen eikä asiantuntijalausunto määrää sitä, onko kuljetusoikeuspäätös myönteinen tai kielteinen.

Lausunnonsta **on ilmettävä**

- kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi se, millä
- kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan ja miksi

Lausunnosta on myös ilmevä selkeästi,

- mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.

Erityisen perustellusta syystä maksuton koulukuljetus voidaan myöntää oppilaalle myös oppilashuollollisilla perusteilla oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi.

Matkan rasittavuuden tai vaikeuden vuoksi koulukuljetusta haetaan joka lukuvuodelle erikseen, ellei sitä ole viranhaltijapäätöksessä myönnetty jo suoraan pidemmäksi ajaksi.

Koulumatkan vaarallisuus

Kunta myöntää harkinnanvaraisen, maksuttoman koulukuljetuksen, mikäli oppilaan käveltävän koulumatkan osuudesta osa arvioidaan vaaralliseksi.

Haettaessa maksutonta koulukuljetusta koulumatkan vaarallisuuden vuoksi tulee hakemuksen liitteeksi toimittaa selvitys tai asiantuntijalausunto tien tai muiden olosuhteiden vaarallisuudesta.

Koulumatkan vaarallisuuden ja vaikeuden arvioi koulukuljetuksen myöntäjä tarvittaessa selvitykseen ja/tai asiantuntijalausuntoon tukeutuen.

Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita huomioiden oppilaan ikä. Suurimman painoarvon saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset sekä valaistus, pientareella kuljettavan matkan pituus ja tien ylityskohta. Lisäksi otetaan huomioon koulumatkaan liittyvien olosuhteiden muutokset eri vuoden aikoina. Kotkan opetustoimessa on käytössä Koululiitu.fi – palvelu, jonka antamaa riskiarviota käytetään osana koulumatkan vaarallisuuden arviointia niillä tieosuuksilla, joilta riskiarvio on saatavissa. (KASKO § 40 / 24.5.2023.)

Kuljetukset myönnetään ensisijaisesti julkisella liikennevälineellä ja toissijaisesti erilliskuljetuksena.

Se, että huoltaja ei esim. pysty saattamaan oppilasta, ei ole peruste koulumatkaetuisuuden myöntämiselle, koska lainsäädäntö lähtee lähtökohdasta, että oppilaan itsensä tulee suoriutua koulumatkasta ja myös osata lähteä kotoa oikeaan aikaan.

Koulumatkasta ei suoraan muodostu liian vaikeaa tai vaarallista esim. pimeän vuodenaajan, lumisen/liukka kelin vuoksi tai siksi, että oppilas joutuu kulkemaan yksikseen valaisematonta tietä. Myöskään se, että oppilas joutuu kulkemaan yleistä tietä pitkin, jolla luonnollisesti myös on liikennettä, ei suoraan tee koulumatkasta liian vaarallista. Teiden ylittämistä ei yleensä pidetä kuljetuksen perusteena. Oppilaat voivat myös odottaa linja-autoa valtateiden varsilla.

Pelkästään tien ylittämistä bussipysäkillä tai kulkemista koulutaksipysäkin noutopaikalle ei pidetä yksinään vaarallisena (Kouvolan hallinto-oikeus 16.12.2008).

Yksityistien osalta oppilaan tien turvallisuudesta vastaa tiehoitokunta.

Koulukuljetusta koulumatkan vaarallisuuden vuoksi haetaan jokaiselle lukuvuodelle erikseen. Maksuton koulukuljetus myönnetään vain vaaralliseksi katsotulle tieosuudelle ja oppilas velvoitetaan kulkemaan osa matkasta omavastuumatkana.

Kuljetusedun voimassa oloaika

Maksuton koulukuljetus voidaan myöntää monivuotisena. Koulukuljetusoikeus alkaa tällöin aina lukukauden ensimmäisenä koulupäivänä ja päättyy lukuvuoden viimeisenä koulupäivänä päätökseen merkittyjen lukuvuosien ajan.

Mikäli maksuttoman koulumatkan hakemuksen perusteena on koulumatkan vaarallisuus, muut terveydelliset syyt tai matkan rasittavuus / vaikeus, hakemus tulee tehdä lukuvuosittain, ja koulukuljetuspäätös on voimassa vain lukuvuoden tai määräjän (esim. 1.10.–31.3.).

Mikäli oppilaan kotiosoite tai koulu muuttuu, kuljetusoikeus päättyy. Huoltaja hakee tarvittaessa koulukuljetusta uudelleen.

Asiantuntijalausunnat on toimitettava lukuvuosittain hakemuksen mukana uudelleen. Asia ratkaistaan tapauskohtaisesti, eikä suositus ole tae kuljetuksen saamiselle.

Mikäli huoltajat eivät tyydy viranhaltijan päätökseen, siitä voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, kirjaamo, PL 1744, 70101 Kuopio.

Kuljetusedun hakeminen

Hakemuslomakkeen saa opetustoimen vastuualueelta (Laivurinkatu 4) tai kouluilta tai Kotkan kaupungin verkkosivuilta

<https://www.kotka.fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/koulumatkat/>.

Hakemuksen maksuttomaan esiopetuskuljetukseen saa varhaiskasvatuksesta. Lisätietoja löytyy Kotkan kaupungin verkkosivuilta

<https://www.kotka.fi/kasvatus-ja-koulutus/esiopetus/asiointi/esiopetuskuljetukset/>

Haku- ja käsittelyaika

Tulevaa lukuvuotta koskeva koulukuljetushakemus toimitetaan sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@kotka.fi tai postitse osoitteeseen Kotkan kaupunki / Kirjaamo, PL 205, 481010 Kotka, tai tuomalla osoitteeseen Opetustoimen hallinto, Laivurinkatu 4, 48100 Kotka. Hakemusta ei toimiteta koululle. 15.6. mennessä saapuneet hakemukset käsitellään varmuudella siten, että koulukuljetus alkaa lukuvuoden alkaessa.

Kesän ja lukuvuoden aikana toimitettujen hakemusten käsittelyaika on 2–3 vk. Erilliskuljetukset alkavat sen jälkeen, kun viranhaltijapäätös on tehty ja

henkilöliikenneyksikkö on ehtinyt tehdä koulukuljetusjärjestelyt. Waltti-koululaiskortit tilataan opetustoimen hallinnosta ja ovat noudettavissa Ruorista 2–3 arkipäivää kuljetushakemuksen käsittelyn jälkeen.

Kouluissa on usein koulukuljetuksista vastaava henkilö, jonka yhteystiedot ovat saatavilla koulusta.

Esiopetuksessa kuljetukseen liittyviin kysymyksiin vastaa varhaiskasvatuksen aluepäällikkö.

<https://www.kotka.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen-hallinnon-yhteystiedot/>

Henkilöliikenneyksikkö

Koulukuljetusten käytännönjärjestelyistä vastaa Etelä-Kymenlaakson henkilöliikenneyksikkö. Erilliskuljetuksia koskevissa asioissa voi olla yhteydessä sähköpostitse osoitteeseen koulukuljetukset@kotka.fi tai tekstiviesteillä numeroon 04573960381 (numeroon voi tekstiviestillä laittaa soittopyynnön).

Henkilöliikenneyksikkö tiedottaa erilliskuljetusten aikataulut huoltajille. Lukuvuoden 2023–2024 alussa käyttöön on tullut kouluun.fi -palvelu, joka mahdollistaa oppilaan erilliskuljetusten hakuajkojen tarkastuksen sekä perumisen suoraan palvelusta. Henkilöliikenneyksikkö tiedottaa huoltajia asiasta ja opastaa tarvittaessa palvelun käyttämisestä.

Ohjeet kuljetuksen ajaksi, huoltajille ja oppilaille päivitetään säännöllisesti.

OHJEITA

Koulun **järjestyssäännöt** ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Oppilaiden tulee noudattaa kuljettajan antamia ohjeita matkan aikana.

Huoltajan tulee aina peruuttaa maksuton koulukuljetus henkilöliikenneyksikön ohjeiden mukaisesti, jos oppilas ei tarvitse koulukyytiä. Peruuttamatta jääneet kyydit voidaan laskuttaa huoltajalta.

Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitulla taksipysäkillä. Koulutaksi ei odota oppilasta.

Vanhemmat selvittävät linja-autojen aikataulut ja harjoittelevat oppilaiden kanssa linja-autolla kulkemista. Aikataulut <https://www.kotka.fi/asuminen-ja-ymparisto/kadut-ja-liikkuminen/joukkoliikenne/aikataulut/>

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin tai kuljetusreitin pysähtymispaikkoihin.

Koulukuljetusvastuun siirtäminen huoltajalle

Mikäli koulukuljetukseen oikeutettu oppilas huomautuksista ja varoituksista huolimatta rikkoo annettuja ohjeita tai sääntöjä, voi tukipalveluiden suunnittelija päättää siirtää koulukuljetusvastuun määrääjäksi huoltajalle. Menettelyn perusteena on perusopetuslain 29 § ja 32 §.

Menettelyyn johtavia syitä voivat olla esimerkiksi turvavyön käyttämättä jättäminen, ilkivalta, epäasiallinen käytös kuljettajaa ja/tai kanssamatkustajia kohtaan tai myönnetyn bussikortin väärinkäyttö.

Laki järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä oikeuttaa kuljettajan poistamaan häiriötä aiheuttavan matkustajan, joka kuljettajan kiellosta huolimatta jatkaa häiriön aiheuttamista. Matkustajaa ei saa kuitenkaan poistaa, jos siitä aiheutuisi vaaraa hänen terveydelleen.

Oppilaan tehtävät

- noudattaa koulun järjestyssääntöjä myös koulukuljetuksen aikana
- noudattaa kuljettajan antamia ohjeita
- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, että kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä, istuu penkille ja kiinnittää turvavyön ja pitää turvavyön kiinnitettynä koko ajomatkan ajan
- käyttää pimeään aikaan heijastinta
- käyttäytyy asiallisesti ja ystävällisesti myös kuljetuksen aikana
- huolehtia, että koulureppu ja muut tavarat eivät jää autoon

Yhteystiedot

<p>Koulukuljetushakemukset, waltti-koululaiskortit ja valmistelu:</p> <p>Anu Vihavainen Kehittämiskoordinaattori Puh. 040 3564 981 Sähköposti etunimi.sukunimi@kotka.fi</p>	<p>Anne Suolanen Tukipalveluiden suunnittelija Puh. 040 707 5891 Sähköposti etunimi.sukunimi@kotka.fi</p>
<p>Henkilöliikenneyksikkö</p> <p>Sähköposti koulukuljetukset@kotka.fi Yhteydenotot, vain tekstiviestit puh. 045 7396 0381</p>	<p>Lisätietoa esiopetuskuljetuksista www.kotka.fi > esiopetuskuljetukset</p>

KOTKAN KAUPUNKI / OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Postiosoite

PL 205, 48101 Kotka

Käyntiosoite

Laivurinkatu 4, 48100 KOTKA

Kirjaamo

kirjaamo@kotka.fi

